

Sygn. akt **XXVII Ca 3873/16**

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Adrianna Szewczyk-Kubat

Sędziowie: SO Waldemar Beczek

SR (del.) Miłosz Konieczny

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2016 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **Skarbu Państwa-Ministra Finansów**

z udziałem (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., (...)A. z siedzibą w W., Banku (...) S.A z siedzibą we W.

o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie

z dnia 14 lipca 2016 r., sygn. akt I Ns 396/16

postanawia:

1. **oddalić apelację;**

2. **zasądzić od Skarbu Państwa-Ministra Finansów na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSR (del.) Miłosz Konieczny SSO Adrianna Szewczyk-Kubat SSO Waldemar Beczek

Sygn. akt **XXVII Ca 3873/16**

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 20 kwietnia 2016 r. wnioskodawca wniósł o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego kwoty 123.125,96 zł tytułem zobowiązania wynikającego z faktury VAT nr (...) z dnia 14 kwietnia 2016 r. za realizację umowy nr (...) z dnia 9 października 2012 r. wymagalną do dnia 13 maja 2016 r. oraz o zezwolenie wnioskodawcy na składanie do depozytu dalszych świadczeń, których wymagalność nastąpić miała w lipcu 2016 r., w październiku 2016 r., w styczniu 2017 r., z tym zastrzeżeniem, że kwoty te będą mogły być wypłacone wierzycielowi na jego wniosek.

Uczestnik postępowania (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie wniosku.

Pozostali uczestnicy nie zajęli stanowiska w sprawie.

Postanowieniem z dnia 14 lipca 2016 r. w sprawie I Ns 396/16 Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie oddalił wniosek.

Sąd Rejonowy wskazał, że w sprawie nie wystąpiła żadna ze wskazanych w art. 467 k.p.c. przesłanek, a ponadto nie było też przepisu szczególnego, o którym mowa w w/w przepisie, który uzasadniałby złożenie przez wnioskodawcę wskazanej we wniosku kwoty do depozytu sądowego.

Sąd Rejonowy podkreślił przede wszystkim, że z okoliczności wskazywanych przez wnioskodawcę nie wynikało, żeby istniał spór co do tego, kto jest wierzycielem. Natomiast sąd w sprawach o zezwolenie na złożenie świadczenia do depozytu sądowego nie posiada uprawnienia do badania, czy złożenie do depozytu jest rzeczywiście uzasadnione pod względem materialnoprawnym i nie może rozstrzygać żadnych sporów w tym przedmiocie.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł wnioskodawca, zaskarżając je w całości.

Skarżący zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisów postępowania, tj.:

- art. 386 § 4 k.p.c. i art. 693 /1/ k.p.c. polegające na nierozpoznaniu sprawy i przyjęciu przez Sąd Rejonowy, że w sprawie nie występuje spór, kto jest wierzycielem w sytuacji, gdy o tę samą wierzytelność ubiega się co najmniej dwóch wierzycieli, tj. (...) sp. z o.o. i Bank (...) S.A.,

- art.693 /1/ k.p.c. poprzez uznanie, że okoliczności faktyczne w niniejszej sprawie nie uzasadniają zezwolenia na złożenie do depozytu wskazanych we wniosku kwot,

- art. 328 k.p.c. poprzez błędne i nieprawidłowe sporządzenie uzasadnienia: tj. brak odniesienia się do argumentacji wnioskodawcy dotyczącej kwestii sporu, kto jest w sprawie wierzycielem w kontekście dokonanych zajęć komorniczych podnoszonej w pismach procesowych. Okoliczność ta wynikała wprost z załączonych dokumentów i nie wymagała żadnej analizy prawnej, której Sąd w tego typu sprawach nie dokonuje. Jednak pominięcie tej okoliczności doprowadziło Sąd do błędnego rozstrzygnięcia,

- art. 467 pkt 1 i pkt 3 k. c. poprzez przyjęcie, że wnioskodawca po dokonaniu zajęcia z 30 listopada 2015r. wiedział, kto jest wierzycielem, w sytuacji gdy zajęcie to została dokonane na podstawie prawomocnego tytułu wykonawczego oraz przez uprawniony organ, tj. komornika, oraz poprzez przyjęcie, że zgłoszenie się do tej samej wierzytelności co najmniej dwóch wierzycieli, tj. Banku (...) S.A. nie powoduje sporu o tę wierzytelność zwłaszcza w sytuacji, gdy jeden z wierzycieli uzyskuje zabezpieczenie powództwa oraz pod rygorem jego utraty zobowiązany został przez Sąd Okręgowy w Łodzi do wystąpienia z powództwem ekscydentalnym.

Wobec powyższego skarżący wniósł o zmianę postanowienia w zaskarżonym zakresie i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zezwolenie Skarbowi Państwa - Ministrowi Finansów na złożenie do depozytu kwoty 123.125,96 zł tytułem części wynagrodzenia uczestnika (...)A. objętego (...)z dnia 14 kwietnia 2016 r. za realizację umowy (...) (...) z dnia 9 października 2012 r. wymagalną do 13 maja 2016r. oraz w związku z tym, że wynagrodzenie z umowy nr (...) (...) płatne będzie w terminie 30 dni od dnia dostarczenia wnioskodawcy prawidłowo wystawionej faktury VAT za wykonane przez uczestników części przedmiotu umowy(etapy), a wykonawcy zobowiązali się zrealizować przedmiot umowy do dnia 31 grudnia 2016r. wniósł o zezwolenie na składanie do depozytu dalszych świadczeń, których wymagalność nastąpić miała: w lipcu 2016 r., w październiku 2016 r., w styczniu 2017 r., z tym zastrzeżeniem, że kwoty 123.125,96 zł mogą być wypłacone wierzycielowi na jego wniosek. Ewentualnie wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu oraz zasądzenia na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję wg norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na apelację uczestnik postępowania (...) sp. z o.o. wniosła o oddalenie apelacji oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jako bezzasadna nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego stanowisko wyrażone przez Sąd I instancji w zaskarżonym postanowieniu zasługuje na aprobatę, albowiem Sąd Rejonowy dokonał właściwej wykładni przepisów prawa materialnego dotyczących możliwości złożenia świadczenia do depozytu sądowego i prawidłowo przepisy te zastosował.

Należało zważyć w pierwszej kolejności, że art. 693 /1/ k.p.c. nakłada na Sąd rozpoznający wniosek o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego obowiązek oceny jego treści pod kątem formalnym. Kognicja Sądu depozytowego sprowadza się do badania, w określonym aspekcie formalnym, samych twierdzeń dłużnika zawartych we wniosku, które przesądzają o uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu wniosku. Treścią tą Sąd jest związany (por. uchwała SN w składzie 7 sędziów z dnia 19 maja 1951 r., C 27/51, OSNC 1951/3/62; postanowienie SN z dnia 11 lipca 1996 r., III CRN 18/96, Prok. i Pr. – wkł. 1996/12/45; komentarz do art. 693(1) Kodeksu postępowania cywilnego, G. Misiurek i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Artykuły 506-729. LEX, 2013).

Jednakże trzeba było również wskazać, że w postępowaniu o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego Sąd pomimo ograniczonej kognicji jest jednak zobowiązany do oceny prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku w kontekście przedstawionych okoliczności i do dokonania oceny zasadności wniosku, a więc w niniejszym przypadku Sąd powinien był ustalić, zgodnie z treścią art. 467 k.c. powoływaną przez wnioskodawcę, czy wskutek okoliczności, za które wnioskodawca nie ponosił odpowiedzialności, nie wie on, kto jest wierzycielem, albo czy z powodu innych okoliczności dotyczących osoby wierzyciela świadczenie nie może być spełnione.

W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, że zgodnie z umową konsorcjum w jej pierwotnym brzmieniu oraz w świetle pierwotnych postanowień umowy (...) (...) z dnia 9 października 2012 r., należności objęte wnioskiem o złożenie do depozytu, a związane z wykonaniem umowy z października 2012r. miały przypadać od wnioskodawcy na rzecz wykonawcy czyli porozumienia spółek: (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz (...) (...) z siedzibą w W., a więc te spółki były wierzycielami wnioskodawcy uprawnionymi do otrzymania wynagrodzenia. Zajęcie przez komornika prowadzącego egzekucję z wniosku Banku (...) S.A z siedzibą we W. przeciwko (...) (...) z siedzibą w W. uzyskanej od wnioskodawcy kwoty, a następnie zabezpieczenie udzielone przez Sąd na wniosek (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w postaci zawieszenia postępowania egzekucyjnego z uzasadnieniem, iż ta ostatnia spółka twierdzi, że przysługuje jej prawo do wszystkich należności z tytułu umowy (...) (...) na które to okoliczności powoływał się wnioskodawca składając wniosek o złożenie do depozytu, w ocenie Sądu Okręgowego nie były wystarczające, aby wzbudzić uzasadnione wątpliwości wnioskodawcy co do osoby wierzyciela. Przede wszystkim bowiem z samej treści umowy (...) (...) oraz odpowiedniego zastosowania art. 141 w zw. z art. 23 ustawy Prawo o zamówieniach publicznych wprost i w sposób nie budzący wątpliwości wynikało, kto jest wierzycielem wnioskodawcy.

Natomiast wnioskodawca po powzięciu wiedzy o umowie realizacyjnej i jej treści, czy zwłaszcza o umowie cesji wierzytelności z dnia 1 października 2014r., która zresztą została załączona do akt niniejszego postępowania, potwierdzonej dodatkowo złożonymi oświadczeniami przez spółki wchodzące w skład konsorcjum, nie powinien mieć również wątpliwości, że wszelkie istniejące jak i przyszłe wierzytelności wynikające z umowy powinny być wypłacane przez niego na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Słusznie przy tym wskazał ten uczestnik postępowania, iż zastrzeżenie cesji zawarte w § 20 ust. 5 umowy dotyczyło przeniesienia praw na rzecz osób trzecich, a nie odmiennego uregulowania kwestii odbioru wynagrodzenia i wykonywania zobowiązań między członkami konsorcjum.

Sąd Okręgowy jedynie na marginesie, wobec podnoszonych przez wnioskodawcę zarzutów, albowiem postępowanie w sprawie złożenia do depozytu nie uprawnia go do tak daleko idących ustaleń prawnych, mógłby stwierdzić, że o ile w świetle art. 141 prawa o zamówieniach publicznych można byłoby mieć wątpliwości co do niektórych postanowień umowy realizacyjnej, zwłaszcza dotyczących cesji zobowiązań wobec wnioskodawcy między spółkami wchodzącymi w skład konsorcjum, to w/w cesja wierzytelności nastąpiła w odpowiedniej, pisemnej formie, dotyczyła wszystkich wierzytelności obydwu spółek wynikających z umowy z października 2012r., a do swej skuteczności nie wymagała zgody wnioskodawcy.

W tym miejscu trzeba było również wskazać na regulację art. 512 k.c., która wyraźnie stanowi, że do czasu powiadomienia zobowiązanego- dłużnika o cesji wierzytelności spełnienie świadczenia wobec poprzedniego

wierzyciela jest skuteczne wobec nabywcy wierzytelności, natomiast po tym momencie dłużnik powinien realizować wierzytelność wobec jej nabywcy.

W żaden sposób wnioskodawca także nie wskazał zajścia innych okoliczności, które by uniemożliwiały spełnienie świadczenia wobec wierzyciela. Tymczasem takimi okolicznościami mogą np. być, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, odmowa wierzyciela przyjęcia należności, odmowa udzielenia pokwitowania etc., co jednak w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Z powyższego wynikało, że Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że brak było podstaw do uwzględnienia wniosku, bowiem wskazane w nim okoliczności faktyczne nie dawały uprawnienia do złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu. Dlatego też za bezzasadny należało uznać zarzut skarżącego dotyczący naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 467 k.c. i art. 693 /1/ k.p.c.

Oczywiście niezasadny okazał się także zarzut naruszenia art. 386 § 4 k.p.c. Bezspornie bowiem Sąd Rejonowy odniósł się zarówno w swoim orzeczeniu, jak i uzasadnieniu do kwestii zasadności złożenia świadczenia do depozytu, a więc odniósł się do istoty sprawy, a odmienna ocena faktyczna i prawna niż oczekiwana przez jedną ze stron postępowania nie stanowi jeszcze o nierozpoznaniu istoty sprawy.

Sąd Okręgowy miał także na uwadze fakt, że uczestnik postępowania (...) wystąpił do Sądu Okręgowego w Łodzi o udzielenie zabezpieczenia roszczenia o zwolnienie spod egzekucji kwoty 123.125,96 zł należnej ww. spółce od Skarbu Państwa-Ministra Finansów, które to zabezpieczenie zostało mu udzielone. Niemniej jednak powyższe, wbrew twierdzeniom skarżącego, nie uzasadniało uwzględnienia wniosku o złożenie wnioskowanej kwoty do depozytu, nie odnosiło się wprost do relacji zobowiązaniowych między wnioskodawcą a wierzycielami.

Dlatego też Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art.13 § 2 k.p.c. Natomiast postanowienie o kosztach instancji odwoławczej zapadło na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z § 8 ust. 1 pkt 3 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSR (del.) Miłosz Konieczny SSO Adrianna Szewczyk-Kubat SSO Waldemar Beczek